

ปลูกหอมแดงอินทรีย์แปลงใหญ่ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ วิถีมั่นคง

ผู้เขียน : พัฒนา นรมาศ

หอมแดง... เป็นอาหารสมุนไพรคู่ครัวไทย การกินหอมแดงบ่อยๆ จะช่วยลดระดับคอเลสเตอรอล ช่วยให้โลหิตไหลเวียนได้ดี และยังมีสารช่วยป้องกันการติดเชื้อในทางเดินหายใจ บำรุงหัวใจ หรือเสริมสมรรถภาพทางเพศ

หอมแดง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญ เกษตรกรที่ตำบลดอนกาม อำเภอยางชุมน้อย ได้รวมกลุ่มปลูกหอมแดงอินทรีย์ ในโครงการแปลงใหญ่ ที่ภาครัฐให้การสนับสนุน ทำให้ทุกคนได้ร่วมคิดร่วมทำ มีการจัดหาปัจจัยราคาถูกมาใช้ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง แล้วช่วยให้เกษตรกรสามารถยกระดับรายได้เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตวิถีที่มั่นคง

คุณศรารุร ชนะชัย เกษตรอำเภอยางชุมน้อย เล่าให้ฟังว่า หอมแดง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกกันแพร่หลายในพื้นที่อำเภอยางชุมน้อย ปี 2561/62 มีเกษตรกรปลูกหอมแดงอินทรีย์ 5,717 ราย มีพื้นที่ปลูก 10,168 ไร่ เกษตรกรที่นี้เลือกปลูกหอมแดงพันธุ์พื้นเมืองศรีสะเกษหรือพันธุ์ลับแล พื้นที่ 1 ไร่ จะใช้พันธุ์หอมแดงปลูก 200-300 กิโลกรัม

การพัฒนาคุณภาพหอมแดง ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มปลูกหอมแดงอินทรีย์ในโครงการแปลงใหญ่ ได้สนับสนุนให้ทำสารสมุนไพรหรือสารอินทรีย์ใช้เป็นปุ๋ยและเป็นสารควบคุมป้องกันศัตรูหอมแดง สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ได้ถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เกษตรกรนำไปพัฒนาการผลิต สนับสนุนให้มีตลาดซื้อขายหอมแดงอินทรีย์เพื่อนำไปสู่การยกระดับรายได้ครัวเรือนของเกษตรกรให้มีความมั่นคง

คุณวิลาวัลย์ แก้วคำ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงอินทรีย์ เล่าให้ฟังว่า มีพื้นที่ทำนา 25 ไร่ ปลูกข้าวหอมมะลิ 105 ได้ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 500 กิโลกรัม ต่อไร่ นำผลผลิตข้าวแห้งออกขายได้ 180 บาท ต่อกิโลกรัม และได้จัดพื้นที่ส่วนหนึ่งปลูกพืชแบบผสมผสาน ปลูกกระเทียม 1 ไร่ พริกจินดา 1 ไร่ และปลูกหอมแดงอินทรีย์ พื้นที่ 4 ไร่

หอมแดง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญ จึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการปลูกหอมแดงอินทรีย์แปลงใหญ่ ที่หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและผลิตหอมแดงอินทรีย์เชิงการค้า ให้มีการจัดการพัฒนาการผลิตหอมแดงคุณภาพ ให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้นำวัสดุในท้องถิ่นมาทำสารสมุนไพรรักษาหรือสารอินทรีย์ใช้เป็นปุ๋ยและควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูหอมแดงเพื่อลดต้นทุนการผลิต จัดให้เป็นศูนย์รวมรองรับความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เกษตรกรนำไปสู่พัฒนาการผลิตหอมแดงอินทรีย์ที่ปลอดภัยทั้งผู้ปลูกและผู้บริโภค สนับสนุนให้มีตลาดเพื่อซื้อขายหอมแดงอินทรีย์ ซึ่งจากแนวทางส่งเสริมดังกล่าว จะทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง

การปลูกหอมแดงอินทรีย์ มีเป้าหมายเพื่อเก็บเป็นพันธุ์ปลูกและขายผลผลิต วิธีปลูกและดูแลรักษาทำได้ดังนี้การเตรียมแปลง เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้วเสร็จ 7 วัน ก็ไถตะ 1 ครั้ง ได้หวานปุ๋ยคอกแห้งลงไป อัตรา 1 ตัน ต่อไร่ พร้อมกับฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพ 200 ลิตร ต่อไร่ แล้วไถแปร 2 ครั้ง จากนั้นนำน้ำหมักชีวภาพและไตรโคเดอร์มาใส่ลงไปผสมกันนำไปฉีดพ่นแล้วไถพรวนพร้อมกับยกร่องแปลงปลูก

การเตรียมพันธุ์หอมแดง ได้เลือกหัวหอมแดงพันธุ์พื้นเมืองศรีสะเกษ ได้คัดเลือกพันธุ์หอมแดงหัวขนาดใหญ่ คอเล็ก สีแดงจัด ผิวเปลือกเป็นมันเงา จากนั้นนำน้ำสะอาด 50 ลิตร และไตรโคเดอร์มา 500 กรัม ใส่ลงไปในถังสะอาดกวนผสมให้เข้าเนื้อกัน นำพันธุ์หัวหอมแดงที่คัดไว้ใส่ลงไปแช่ 15 นาที แล้วนำไปแขวนบนราวไม้ไผ่ตากแห้ง 10-15 นาที ให้พอแห้งหมาดแล้วนำไปปลูกในแปลง โดยเฉลี่ยพื้นที่ 1 ไร่ จะใช้พันธุ์หัวหอมแดง 200-300 กิโลกรัม

การปลูก ได้นำลูกกลิ้งกลิ้งบนแปลงเพื่อให้เป็นหลุมปลูก แต่ละหลุมปลูกจะมีระยะห่างกันระหว่างต้นและแถว 14-15 เซนติเมตร มีขนาดความกว้างพอเหมาะ ก่อนปลูกต้องฉีดพ่นน้ำลงบนแปลงให้พอชุ่มหมาด แล้วนำพันธุ์หัวหอมแดงลงไปปลูก 1 หัว ต่อหลุม เสร็จแล้วนำฟางข้าวแห้งโรยปิดคลุมให้ทั่วแปลงปลูก เพื่อช่วยเก็บรักษาความชื้น และป้องกันไม่ให้วัชพืชงอกขึ้นมาแย่งอาหาร แล้วให้น้ำแต่การใส่ปุ๋ย หลังจากปลูกหอมแดง 10 วัน ได้นำน้ำหมักชีวภาพและไตรโคเดอร์มา อัตราส่วน 20 ลิตร ต่อ 50 ซีซี ใส่ลงไปในถังแล้วกวนผสมให้เข้าเนื้อกัน นำไปฉีดพ่นให้ทั่วแปลง และอีก 7-15 วัน ได้จัดการผสมแล้วนำไปฉีดพ่นอีกครั้ง หลังจากปลูกผ่านไป 20 วัน ได้หว่านปุ๋ยอินทรีย์ชนิดอัดเม็ดให้กระจายทั่วแปลง 50 กิโลกรัม ต่อไร่

การใส่ปุ๋ย หลังจากปลูกหอมแดง 10 วัน ได้นำน้ำหมักชีวภาพและไตรโคเดอร์มา อัตราส่วน 20 ลิตร ต่อ 50 ซีซี ใส่ลงไปในถังแล้วกวนผสมให้เข้าเนื้อกัน นำไปฉีดพ่นให้ทั่วแปลง และอีก 7-15 วัน ได้จัดการผสมแล้วนำไปฉีดพ่นอีกครั้ง หลังจากปลูกผ่านไป 20 วัน ได้หว่านปุ๋ยอินทรีย์ชนิดอัดเม็ดให้กระจายทั่วแปลง 50 กิโลกรัม ต่อไร่ หลังจากปลูก 40-45 วัน ได้นำปุ๋ยอินทรีย์และไตรโคเดอร์มา ในอัตราส่วน 20 ลิตร ต่อ 20 ซีซี ใส่ในถังกวนผสมให้เข้าเนื้อกันนำไปฉีดพ่นให้ทั่วพื้นที่ 1 ไร่ จะช่วยให้หัวหอมแดงมีขนาดใหญ่ คอเล็ก ผิวเปลือกสีแดงเป็นมัน

การให้น้ำ ในช่วงแรกหลังจากปลูกเสร็จแล้วได้จัดการให้น้ำทุกวันเช้าและเย็นนาน 7 วัน จากนั้นปรับเปลี่ยนเป็นให้น้ำวันละครึ่งเฉพาะช่วงเช้า เมื่อให้น้ำไปนาน 65 วัน การให้น้ำก็จะลดลง

การเก็บเกี่ยว เมื่อต้นหอมเจริญเติบโตอายุ 50-60 วัน เป็นช่วงต้นหอมเริ่มออกดอก ได้ตัดเก็บดอกนำไปขายเป็นรายได้ เมื่อต้นหอมแดงเจริญเติบโตมีอายุ 80 วันขึ้นไป ก็เริ่มแก่ ได้เริ่มทยอยเก็บเกี่ยว

คุณวิลาวัลย์ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงอินทรีย์ เล่าให้ฟังในท้ายนี้ว่า ก่อนเก็บเกี่ยวในตอนเช้าได้ให้น้ำทั่วแปลงหอมแดงแต่พอชุ่ม เพื่อปรับให้ดินนุ่ม พอถึงช่วงบ่ายเย็นเข้าไปเก็บเกี่ยวจะช่วยทำให้การถอนดึงเก็บได้ง่าย วิธีเก็บเกี่ยวจับลำต้นแล้วดึงถอนขึ้นมา เคาะให้ดินและเศษวัสดุหลุดออก จับที่กลางปลายใบต้นหอมรวบมัดให้เป็นจุก แล้วจับทั้ง 2 จุก มัดรวมกันนำไปแขวนบนราวไม้ไผ่ในโรงเรือนที่โปร่ง ผึ่งตากลม 15 วัน หอมแดงอินทรีย์ก็จะแห้ง

ตลาดซื้อขายกับการมีรายได้ ถ้าดูแลบำรุงรักษาดี พื้นที่ 1 ไร่ จะได้ผลผลิตหอมแดงอินทรีย์ 2-2.5 ตัน ขายให้พ่อค้าที่เข้ามาซื้อ 11-14 บาท ต่อ กิโลกรัม นอกจากนี้ ก็จะมีรายได้จากการขายต้นหอมสด 20,000-30,000 บาท ต่อไร่

การได้เข้าร่วมปลูกหอมแดงอินทรีย์ในโครงการแปลงใหญ่ รวมทั้งการทำนา การปลูกกระเทียม ปลูกพริก หรือปลูกพืชอายุสั้นอื่นแบบผสมผสานได้ช่วยทำให้มีผลผลิตส่วนหนึ่งนำมาเป็นอาหารในครัวเรือน และนำผลผลิตอีกส่วนหนึ่งออกขาย ทำให้มีรายได้พอเพียงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

สอบถามเพิ่มเติมที่ คุณวิลาวัลย์ แก้วคำ 34/1 หมู่ที่ 6 บ้านเมืองแสน (บ้านจิก) ตำบลอนกาม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โทร. 087-786-0541 หรือ คุณศราวุธ ชนะชัย สำนักงานเกษตรอำเภอยางชุมน้อย โทร. 089-280-3429 หรือ คุณอนุวัฒน์ คำลั่น สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ โทร. 086-361-1804

ที่มา : เทคโนโลยีชาวบ้าน 30 มี.ค. 62